

הלכה למעשה

סאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלד שליט"א
ראש כולל עשרת הימים ברוך, קליבלנד הייטס

This is very relevant for those who bake *challah* or cookie dough after open gravy meat was cooked there. Since they are considered dry they will remain *parve* [if the racks are clean from any edible meat or dairy], and can be eaten with milk. A soft batter that can be poured and bakes dry, like a sponge cake or some potato kugels, is debatable if it can be considered dry, to be baked after open gravy meat to eat with milk. If it was done, it could be eaten with milk (1).
One After Another: Uncovered Steamy Items. This case has precedent in early *Poskim* who seem to have permitted even such a case by the old type ovens where an open fire was in the oven (2). This fire would burn up any steam before it entered the oven roof and probably provide an ongoing *kashering* if any steam enters the roof. The question is if our ovens today, where the fire is covered and separated from the main oven cavity, can accomplish the same. On the other hand, our superior steam vent systems seem to leave us with clean dry oven roofs [not dripping like soup pot covers as previous generation ovens have been described]. One segment of *Klal Yisroel* holds it is permitted (3), while other segments of *Klal Yisroel* will not let one type cook there after the other type unless they burn out the oven for 30 minutes full blast, or at least 300 degrees, or at least wait 24 hours between them (4).

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Kashrus in the Kitchen (30). Separation of Meat and Dairy. Oven Usage. Last week we explained that one should not heat both meat and dairy in the same oven, at the same time. Even if both items are covered and dry (and there is strong reasoning in *halacha* to permit it), it is not advisable because of mistakes that might happen. With a little planning ahead, one can eliminate the need to ever cook both types together.
One After Another: Covered/Dry Items. The more pressing issue is if one can use the oven for one type after the other, with or without *kashering* the oven in between. Are we scared that the first item will give taste into the oven roof and leave residue which might travel back down if both items steam up? If both items are covered [recipe allowing], there is no problem because the pot cover holds back steam from getting out to the rest of the oven. One could also decide that one of the types [usually meat is common] is used open and any dairy usage will all be covered [recipe allowing]. This will also prevent a "second-type" steam bringing down any of the "first type" steam. This would also be accomplished if the items, or one type of item, meat or dairy, are dry items that don't give off steam. This would also work for a *dry parve* item baked after a meat or dairy item to stay *parve*.

בין הריחיים – תבלין מדף היומי – חגיגה דף נ.

מרויבב in this situation would be גדול in this situation would be מרויבב to do *אבויורייתא*. The *paskens* like this & says a minor that is now lame or blind [סוכמא או חירג], even though he will be cured before he is a גדול, since if he was a גדול he would be פטור from ראייה, there is no *chiyuv* of *chinuch* on him now.
יוצא מצות חינוך if he doesn't realize it, the father is not חינוך even if he doesn't realize it, the father is not חינוך because ultimately the father is not חינוך resulting in it not being "לככם", even if the child is unaware of this detail, the father is not חינוך. He then brings the *ברכי יוסף* who *klers* if there is a *chinuch* on *mitzvas lulav* on the other days of *Sukkos* that are only מדרבנן? Since our *Gemara* says only on *mitzvos* that an adult would be חייב to do them, this would not apply to the other days that are only מדרבנן. He then adds that even if *yes*, this would not apply to the other days that are only מדרבנן, if he is never מיתוך him, he will never learn how to do them. *משא"כ* since he does הלכה on the first 2 days, he would learn the *mitzvah*. He concludes, based on the *פרי מגדים* ו' ט"ז, that it's פשוט there is a *chinuch* even on the days of *mitzvah*. [שער הציון ג'] דרבנן that are only מדרבנן does apply to the other days that are only מדרבנן. [שער הציון ג'] דרכי משה י"ד פ"א, בית יוסף צ"ו (3) ע' ספר ישכיל עבדי, י' י"ד (4) ע' פסקים ותשובות צבכד

הוא היה אומר

R' Yosef Patzanovsky zt"l (Pardes Yosef) would say:
"When the Jews sinned with the golden calf, Moshe requested to be erased from *Hashem's* book in the event He did not forgive them. *Hashem* replied, 'Do you think that *the one who sinned against Me I will erase from My book?*' This means that the Jews are an eternal people: all of them have a place in My book and are inscribed forever. None of them will be erased from my book, so much more you, who has never sinned! Therefore, your concept of being erased cannot be applied."

A Wise Man would say: "Leadership is getting someone else to do something you want done because he wants to do it."
Printed By: Quality Printing Graphic Copy & Printing (845)352-8533
Live a life with a focus on Hashem! (feel the inner peace which that connection brings)
* 103,850 approx verifiable signatures 855.400.5164 Text: 800.917.8309 kvodshomavim.org
לעילוי נשמת סבתו האי רישא רחל בנת ר' אברהם שלמה ע"ה, יארצייט י"ח אדר א', זתוא נשמתו צדוק בצדוק הז"ח

Monsey Edition
בראתי יצור הרע ובראתי לו תורה תבלין
TORAH TAVLIN
34 MARINER WAY MONSEY NY, 10952
TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. WWW.TORAHTAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

שבת קודש פרשת כי תשא – ח"י אדר א' תשפ"ב Parshas Ki Sisa - February 19, 2022

הדלקת נרות שבת – 5:16 | זמן קריאת שמע / מ"א – 8:57 | זמן קריאת שמע / הגר"א – 9:28 | סוף זמן תפילה / הגר"א – 10:22 | זמן לתפילת מנחה גדולה – 12:40 | שקיעת החמה שבת קודש – 5:35 | מוצש"ק צאת הכוכבים – 6:25 | צאה"כ/לרבינו תם – 6:47

courtesy of myzmannim.com

רצתה התורה בזה לדרוש מן האדם להתאמץ ולסלק כל הפניות בעת עשיית המצוות, וכיון שידעה תורה שאי אפשר לדרוש זאת מהפחותים מבני עשרים כי אלו אין דעתם מבושלת כל צרכם לכוון לשם שמים לכן הוציאה אותם מן הכלל. אולם כאמור כל עוד שלא הגיע האדם לכלל עשרים אינו זוכה להשלים דעתו ויא' לדרוש ממנו עבודה לשמה, והוכחה לכך הוא שם בבית דין של מעלה אין מענישים את האדם עד בואו לכלל עשרים, וזאת מפני שעדיין אינו מגדר כ'איש' על כל פנים רואים אנו שכל הפרטים האמורים במצוה זו מורים על התכלית הנרצה של העבודה, שהיא טוהר הכוונה, וממצוה זו נלמד על כללות העבודה שהיא תלויה בהכוונה שבמעשה. אולם יפלא הדבר שראתה התורה לנכון לדרוש כל זאת במצוות הצדקה דוקא, מאוד שרדוקא על מצוות הצדקה אמרו בשם הבעש"ט שיש בה יתרון על שאר המצוות, כי בעוד שעד כל המצוות תלויות רק בטוהר הכוונה, זוכה המקיים מצות צדקה שייחשב לו למצוה גם אם קיימה לשם פנייתו ונגיעותיו, ונעתיק את הדברים כלשונם בספר 'בעש"ט על התורה' (פרשת ראה) וז"ל: 'שמעתי אומרים מאיש אלוהי מו"ה ישראל בעל שם טוב נ"ע, דכל המצוות שאדם עושה עם פניות, מוטב היה שלא לעשותו כלל אבל צדקה, אף שאינה מהמבוחר כעושה לשמה, מכל מקום עושה מצוה, שמחה נפש האביון, עכ"ל.

ויל' שאכן דוקא במצוה זו ראתה התורה לזרז על עבודת הלשמה, כי ביתר המצוות הלוא יודע האדם שבהעדר הכוונה לשיש אין ערך למעשיו, וע"כ מתאמץ לקיים את המעשה מתוך כוונה רצויה, לא כן הוא במצוות הצדקה שגם בלא כוונה יש ערך למעשהו, על כן עזול האדם להתרצות בקיומה שלא לשמה. ולאמיתו כולל דבר גם אם אכן יש ערך למצוה כעין זו אין זו משנת חסידים, ואין היא מגעת לצדקה הנעשית מתוך כוונה רצויה, ועל כן ראתה התורה לנכח לזרז דוקא במצוה זו. והשגחתו של השי"ת ועו" נאמר: 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים' - ר"ל, דמעיקרי האמונה הוא להאמין בהשגחה פרטית, שהעולם נוהג לגמרי בהשגחת הקב"ה, והוא הבריאה, ואינו נוהג כלל עפ"י דרך הטבע, ואין שום כח לכוחות הטבע, וזה נתגלה לנו ביציאת מצרים, שהקב"ה גילה השגחתו לעיני כל, שאין שום טבע בעולם, והשי"ת הוא המנהיג את כל עניני הטבע, וברצונו הוא 'כל יכול' לשנות את הטבע כרצונו. ואי"כ י"ל, דלפי זה מובן היטב מדוע חייב להוכיח יציאת מצרים בקידוש השבת.

קודש מיוסד על עיקר יסוד האמונה שהשי"ת ברא את העולם, אומנם לא די להאמין שהשי"ת ברא את העולם, שכל זמן שאינו מאמין שהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, והשי"ת הוא השליט על כל הבריאה, ומנהיג כל עניני הטבע, אינו מאמין לגמרי בעיקרי האמונה, וע"כ אנו מוכיזין יציאת מצרים בקידוש בכל שבת ושבת, להורות האמונה שאנו מאמינים בהשגחת השי"ת, וכל קיום הבריאה הוא אך ורק בהשגחתו, והוא השליט על הכל, שהוא בעל הכוחות כולם, ואין שום טבע כלל, ויש להוסיף עוד, דיום השבת הוא יום של הודאה להשי"ת, כמו שירת היום הוא - 'טוב להדות לה' ולומר לשמך עליון וגו', ונראה לבאר, שהטעם שיום השבת הוא יום של הודאה להשי"ת, דרק אחר שאנו מאמינים באמונה שלימה שכל מה שיש לנו [אפילו ע"י הטבין] הוא אך ורק מאת השי"ת, רק בהכרח זה שייך להדות להשי"ת שהוא מקור של כל הטוב, והוא עבודתו יום השבת כנ"ל.

טיב התבלין

סאת הגאון רבי גמליאל חתן רביבצין שליט"א, ר"י שיער השמים ירושלים נעדין

העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממהצית השקל לתת את תרומת ה' לכפר על נפשתיכם ... (ל-טו) - ערך כל מצוה כערך הכוונה מצוה זו של 'מהצית השקל' מלמדת אותנו שערכה של כל מצוה תלוי בעיקר בטוהר הכוונה. הנה מעות אלו הלוא ניתנו לצורכי ברוך הבית, ואלמלא מקרא שכתוב היינו אומרים שמראוי שכל אחד יתן מתנה הגונה כראוי לפי יכולתו, כי בכך ישיגו את המטרה ביתר שאת, אולם דעת התורה היא שכ"א יתן רק 'מהצית השקל' כדי להורות שאין ערך הנתנה תלויה בהשגת המטרה, כי אם בכוונתה, כשכמוון הנותן שיהיה זה 'בשקל הקודש' היינו שתהיה הנתנה לשם השי"ת, הרי זה נתקדש ונתשבת לתרומה להשי"ת. אחר הדבר ואחד הממעיט, ובלבד שיזכיר לבו לשמים. (מנחות ק). וזוהי שהוסיפה התורה ואמרה 'העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט' דהנה תיבות אלו אינם מובנים, כי אם היה עולה על הדעת שהעשיר יכול להוסיף והדל יכול להמעיט והדבר תלוי במידת היכולת של כל אדם, נמצא שההוראה לתת 'מהצית השקל' נאמרה לשוא ח"ו. וכיון שאי' להעלות הדבר על הדעת אין מנוס מלומר שכוונה התורה בתיבות אלו לדבר בטעמו של הציווי לתת רק 'מהצית השקל', כי בדוקא נאמרה המצווה שיתן כל אדם מעות בשווה כדי לסלק את הפניות של העשיר, כי לפעמים מפתה היצר את העשיר להרים נדבה הגונה כדי להתכבד בכך, וזהו מניעה לתכלית המצוה התלויה בכוונה לשיש, גם הדל אם מעט יכול להתעורר בו הרגשה שאין ערך לנתנתו, לכן השוו נתנתו לנתנתו של העשיר להורות שאם יתן מתוך כוונה רצויה תהיה ערך נתנתו כערך נתנתו של העשיר, כי עיקר המצוות תלויה בזכות הכוונה. בכך גם ניתן להבין מפני מה נאמרה מצוה זו רק למי שהוא למעלה מעשרים שנה.

עדותיך אתבונן

לשמים סאת הרב אברהם זמל אבוסין שליט"א, מגי"ס שוה אברהם

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ויום השביעי שבת יונפש ... (לא-טו) - בענין עבודת יום השבת
איתא בגמ' פסחים (ק"ב): 'אמר רב אחא בר יעקב: וצדיק שיוכיר יציאת מצרים בקידוש היום, כתיב הכא למען תזכר את יום [צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך] וכתיב התם וזכור את יום השבת לקדשו', ע"כ. אמרה הגמ', שיש חיוב להוכיח יציאת מצרים' במצות קידוש, שהוקש וזכרת יציאת מצרים לזכירת שבת, ודברי הגמ' צ"ב, מדוע יש חובה בכל שבת ושבת להוכיח יציאת מצרים?

ונראה לבאר הדמיון בין זכירת שבת לזכירת יציאת מצרים. דהנה עיקר יסוד חובת שמירת שבת מיוסד על יסוד האמונה בהשי"ת, שהשומר שבת הרי הוא מודה שהשי"ת ברא את העולם בששת ימים ונה ביום השביעי, כדכתיב 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת ארץ וגו'. וידוע מה שהקשו המפרשים על מה דכתיב (שמות כ, ב): 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים', ומדוע כתיב: 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים', ולא כתיב: 'אשר בראתי שמים וארץ'?' ותדעו המפרשים, דאפילו הכופרים והאפיקורסים מודה שהוקבה ברא את העולם, רק שהם מאמינים שהעולם נוהג עפ"י דרך הטבע ובשליטת המולות וכדומה, ואינו נוהג בשליטתו השליט על כל

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews • www.chickensforshabbos.com • The charity that simply helps families of Melamdim, Agunos and Crushos in Eretz Yisroel at ZTRCO expense

מעשה אבות סימן לבנים

אך את שבתתי תשמרו כי אתה הוא בני וביניכם לדרתכם לדעת כי אני ה' מקדשכם ... (לא-ג)

A native of South Africa and the son of a well-respected rabbi, Mr. Kivi Bernhard is an orator who built a successful diamond business from scratch in the United States. Kivi devised a fascinating original business philosophy called “Leopardology,” which derives lessons from the African leopard, a legendarily successful predator he observed in South Africa, to the competitive business world of today. Kivi’s book, “Leopardology: The Hunt for Profit in a Tough Global Economy” is an international bestseller. Kivi and his philosophy have been profiled by a slew of major media outlets, and he has become a mainstay attraction at elite corporate events hosted by some of the world’s most successful corporations.

Kivi spoke about his experiences as an orthodox Jew who travels as a keynote speaker working with meeting planners and speaker bureaus across the world. Kivi has spoken for many Fortune 500 corporations, among them AMEX, Bank of America, Coke and ING Insurance. But he is most passionate about *Shabbos*. “Nothing we do for *Shabbos* is a sacrifice, rather everything that we do is for *Shabbos*,” he says. “The whole world compromises so that we can keep *Shabbos*.” And he is talking from personal experience. Kivi was once invited to deliver the opening address at an important Microsoft business conference. Hundreds of international figures key to Microsoft’s business were slated to be there.

Immediately realizing that the conference was scheduled to be on *Shabbos*, Kivi told the speaker bureau, “You know I don’t work on Saturday.” A senior VP of Microsoft called him up and offered him double, even triple the rate to appear at the conference. He said to Kivi, “What do you need? We’ll send you a blank check, you write it.”

At some point they were ready to pay him an astronomical fee, half a year’s salary for some people. Tempting though it was, Kivi knew it was a *nisayon* from *Hashem*. This is where his commitment to Judaism was being tested. This is where his integrity as a G-d-fearing Jew was being challenged. This is where he stood at the end of a chain of 4000 years of ancestors who celebrated *Shabbos*, and he would have to make his own decision now. And he did.

He explained to Microsoft, that his decision did not have to do with money. He was not declining the offer because he wanted more money; he was declining because G-d told the Jewish people to observe the seventh day of the week, *Shabbos*, as the one day which is beyond money, beyond career, beyond finances, beyond promotions. It was a day of rest and closeness with G-d, a day to pray in the synagogue - a day to spend with your loved ones

The very next day they got back to him. They said that due to his strict *Shabbos* policy, they would reschedule the entire conference to Sunday. They asked if that was okay, and he said that would work and the original price would work too.

Indeed, the Sunday conference opened with a keynote address by Mr. Kivi Bernard.

A few weeks later, Kivi got a call. It was the same senior Microsoft executive who tried to negotiate with him. He told Kivi that subsequent to the conference, he had an occasion to join Bill Gates on his private jet where this particular event came up for discussion. The name Bill Gates is well-known and as the one-time richest man in the world, his wealth and charitable donations are famous world-wide. The Microsoft executive mentioned the unusual experience of having to reschedule the entire conference for Microsoft in order to accommodate “a Jew’s observance of the Sabbath.”

Bill Gates was quiet for a moment. Then he said, “I am a person who can buy anything I want. From any skyscraper, yacht, jet, to any company under the sun. There is nothing I can’t purchase for money. I can buy people. I can buy patents. I can buy talent. I can buy genius. But there is one thing that money cannot buy,” Gates intoned as his executives listened intently. “One of them is the Sabbath! For a Jew, it is not up for sale.”

Kivi shared the story and said that it was Bill Gates who made him understand just how meaningful his sacrifice really was. **Bill Gates made him realize how rich he really was, when he owned something that money could not buy.**

ואליהו עולה אל ראש הכרמל ויגהר ארצה וישם פניו בין ברבן ... (מלכים א' יח-מא-ב)
In lieu of their spiritual leader *Moshe Rabbeinu*, *Klal Yisroel* sought out a replacement in the form of a golden calf. Similarly, due to constraints put on by the first King of *Malchus Yisroel*, *Yeravem Ben Nevat*, *Klal Yisroel* sought out alternative means with which to connect to spirituality.

The wicked King Achav of Yisroel and his wife Izevel made a great effort to sever ties with *Hashem* and spread the influence of the pagan deity Baal. In response *Eliyahu HaNavi* “locked the heavens” and no rain fell on the land for 3 years. Achav then accused Eliyahu of being the cause of trouble and Eliyahu challenged him to a showdown atop *Har HaCarmel* to demonstrate *Hashem*’s mastery above idol worship. Interestingly, after informing Achav that the drought would

be lifted, and rain would begin to fall, *Eliyahu HaNavi* then went to the top of *Har HaCarmel* and began to *daven* that rain should fall. Why would Eliyahu promise anything before he *davened* to *Hashem* for it to happen?

R’ Yitzchok Zev Halevi Soloveitchik ז”ל (Brisker Rav) explains that there is a common misconception where we think that so long as we are doing what we should, *Hashem* will automatically grant us rain. This is not entirely true. While most things don’t require prayer for them to be implemented, rain will not fall unless we specifically ask for it.

Thus, while Eliyahu had the “key” to rain and could definitely promise Achav that he will restore it, he still needed to *daven* to *Hashem* in order to enable the rain to fall.

ויעבר ה' על פניו ויקרא ה' קל-ל רחום ותנון אך אפים ורב חסד ואמת ... (לד-ו)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT”L

מחשבת הלב

These famous and powerful words, recited with intense emotion, are intended to invoke the mercy of our Father in Heaven. **Rashi** explains that the term “ק-ל” is also a name of mercy, similar to *Hashem* and not like *Elokim* which represents din, strictness. He cites a *posuk* to prove this “קלי קלי למה עזבתני” (תהלים כב) “קלי קלי למה עזבתני” I saw an interesting question. Why does Rashi choose a *posuk* in *Tehillim* when he could have cited a *posuk* from *Chumash* “קל נא רפא נא לה” Perhaps we can suggest the following. The **Vilna Gaon ז”ל** explains that the term “*Keil*” means strong or powerful. Here, too, the attribute we denote is a great and strong mercy, not just your typical mercy. The *middos* are in ascending order. “*Hashem - Hashem - Keil...*” The *posuk*, “קל נא רפא נא לה” is Moshe’s *tefillah* on behalf of his sister, Miriam. It was a regular *tefillah* not born out of desperation, whereas *Esther Hamalka* called out “קלי קלי” to *Hashem* with a sense of urgency. It was an emergency. Therefore, Rashi quotes the words that Esther said to grasp that precise definition of *Keil* - a great and extreme *rachamim*.

We can present another *machshava* to explain this as well. There is one letter which creates a powerful difference between these two *posukim*: the letter *yud*. In the *posuk* “קל נא רפא נא לה” it merely says the Name of *Hashem*. In the *posuk* Rashi quotes, it says “*Keili*” - MY *Hashem*. When a person comes to the realization that *Hashem* isn’t merely a G-d over the universe that facilitates the smooth functioning of the world, but rather He is my own personal protector, the *midda* of *rachamim* is invoked in a far greater manner. Thus, Rashi chose the *posuk* from *Tehillim*, “קלי קלי”. Based on this *machshava* we can better understand the *halacha* of *hiddur mitzvah*. The source for this is “הא קלי ואמרה” Because when a person realizes that it’s a real and personal relationship with *Hashem*, he will seek to glorify the Almighty in a most splendid and *mehudar* fashion!

משל למה הדבר דומה

ויתפרקו כל העם את נומי ההוב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן (ב-ג)
משל: The **Tchebiner Rav, R’ Dov Berish Weidenfeld ז”ל**, was known for his brilliance in *Torah*. He was universally accepted by all types of Jews, as he had the unique ability to connect with the greatest *Torah* minds of the generation, the simple *Baal Habos*, as well as the non-religious teenager who was trying to find his way back to *Yiddishkeit*.

Once, however, while giving a *shiur* in his *yeshivah*, he suddenly became confused. He lost his train of thought and couldn’t figure out the point he was trying to make. Soon, his entire *shiur* began to unravel. Sitting in the corner of the room was the now famous **R’ Moshe Sternbuch שליט’א**. He offered a comprehensive explanation which seemed to put the puzzle back together again. He literally saved the *shiur*!

Satisfied, the *Tchebiner Rav* was able to regain his equilibrium and continue with the *shiur*. However, before he

jumped back in to the finer points of *lomdus*, he looked R’ Sternbuch in the eye and said to him, “You are not the one to take the credit for this *shiur*!”

Startled and utterly confused, R’ Moshe managed to give a nod of consent, although he wasn’t quite sure why he was nodding. After all, he wasn’t trying to show off his brilliance; he was just trying to help put the *shiur* back together.

The *Tchebiner Rav* smiled and told him, “It’s not you who should take credit, rather the *tefillos* of your mother when she painstakingly recited, day in day out, ‘והאר עינינו בתורתך.’”

משל: **Rashi** tells us that when *Aharon Hakohen* was attempting to stall the Jewish people from creating a “God” to worship, which eventually became the *eigel*, he deliberately asked the woman for their jewelry and valuables because he knew that they wouldn’t be easily convinced. It is this womanly power of faithfulness and unyielding that has kept the *chinuch* of our Jewish homes true to its *Torah* values.

אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערה ונעז אהר אעלה בקרבך ובליתיד ... (לג-ה)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

דרגה יתירה

After the sin of the *Eigel Hazahav*, *Hashem* declared that he would destroy *Bnei Yisroel*. *Moshe Rabbeinu* pleaded with *Hashem* for Divine mercy for His stiff necked people. Earlier, we see that *Hashem* used the very same *midda* as the reason why He would not accompany the Jews to *Eretz Yisroel*. *Hashem* said, “*Ki lo Ehele b’kibicha ki am kshei oref atah* - I will not go up with you because you are a stiff necked people.” Now, why would Moshe use this *midda* of “*am kshei oref*” to plead for mercy if *Hashem* just used these very same words to describe why He would not be with them?

R’ Avraham Pam ז”ל explains that this negative *midda* has a positive side. When utilized in a positive way, this is a most outstanding quality. This stubbornness has held us together throughout our history. It was our unbending tenacity as a people that gave us the ability to persevere through expulsions, pogroms, forced conversions and so many other situations where we were willing and often had to sacrifice our very lives to be *mekadesh shem shomayim*. This incredible strength, the positive expression of being a stiff necked people is why we have survived and outlived all our enemies through all our years in *galus*.

In the same *parsha* we see that it is the very same trait that *Hashem* uses to describe His sinful and undeserving nation, that Moshe uses to ask *Hashem* to forgive His beloved people and be with them. How can the same trait be so good and so bad?

This is a great lesson for us in the way we relate to others. Often we find fault with people because of a certain negative trait that they have, and yet when we find the same *midda* in ourselves, it is not only tolerable, but it is a great virtue!

The key to getting along with others, especially the people we love the most is by realizing that every *midda* has two sides. There is the part that we love and there is the part that we don’t like at all. But what we must remember is that it is a package deal! It is all part of one whole. We must take the bad with the good. But we must choose to focus on the good.